

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ПРАВДА
КАЗНЕНО-ПОПРАВНА УСТАНОВА**

КУЌЕН РЕД

**За осудените лица кои издржуваат казна
затвор во казнено-поправна установа**

Јануари, 2012 година

Врз основа на чл. 53 ст. 1 и 2 од Законот за извршување на санкциите (Службен весник на РМ бр. 2/06 и 57/10), во согласност со Директорот на Управата за извршување на санкциите, Директорот на казнено-поправната установа _____, на ден _____ донесе

КУЌЕН РЕД

За осудените лица кои издржуваат казна
затвор во казнено-поправна установа

I. ОСНОВНА ОДРЕДБА

Член 1

Со овој Куќен ред поблиску се определува организацијата на работата и начинот на живеењето на осудените лица во казнено-поправната установа (во понатамошниот текст: установата).

II. ПРИЕМ НА ОСУДЕНИ ЛИЦА

Член 2

Прием на осудено лице се врши секој работен ден во рамките на работното време на установата.

Осуденото лице кое е спроведено од страна на припадници на Министерството за внатрешни работи или е преместено од друга казнено-поправна установа може да се прими на издржување на казна затвор и надвор од работното време на установата.

Претрес на осудено лице при прием

Член 3

По приемот во установата се врши личен претрес на осуденото лице.

Личниот претрес го вршат две службени лица од исти пол како и осуденото лице кое се претресува.

Личниот претрес се врши на начин на кој се почитува личноста и достоинството на осуденото лице.

Постапување со личните предмети на осуденото лице

Член 4

Осуденото лице може да задржи предмети за лична употреба и тоа: облека, долни алишта, сопствена постелнина, нужен прибор за лична хигиена (четка за заби, сапун, крпа, шамивчиња, чешел), очила, семејни фотографии, прибор за пишување, часовник, списи и документација во врска со пресудата и кривичните дела, цигари и запалка, прехранбени производи што не се подложни на расипување, а се набавени во трговската мрежа и се во оригинално пакување.

При приемот во установата осуденото лице е должно да ги пријави дозволените предмети од став 1 на овој член.

Осуденото лице може да ги задржи ортопедските и другите медицински помагала, а лековите само по претходно одобрение на лекар.

Сите предмети кои не се наведени во став 1 и 3 од овој член се недозволен.

Одземање на недозволен предмети

Член 5

При вршење на личен претрес на осуденото лице при прием во установата, како и при вршење на личен претрес за време на издржување на казната затвор му се одземаат предметите кои не се дозволени, како и опасни предмети кои можат да ја загорзат неговата лична безбедност и безбедноста на установата.

За одземените предмети се изготвува записник во кој се запишуваат видот, количината и други карактеристики на одземените предмети.

Записникот за одземени предмети го потпишуваат овластените службени лица што го извршиле претресот и осуденото лице.

На осуденото лице му се дава копија од записникот, а доколку одбие да го потпише тоа се забележува во самиот записник.

За одземените предмети кои не се од расиплива природа и кои не се предмет на кривично дело, на осуденото лице му се издава потврда за привремено одземени предмети.

Во случај кога при претрес на просториите во установата се пронајдени недозволените предмети и не е познат нивниот сопственик, предметите се одземаат и се составува записник во кој се запишуваат видот, количината и други карактеристики на пронајдените предмети. Записникот го потпишуваат овластените службени лица кои го вршеле претресот.

Постапување со недозволените предмети

Член 6

Одземените предмети на кои е познат сопственикот и се од нерасиплива природа се чуваат во установата и врз основа на потврдата за привремено одземени предмети му се враќаат на осуденото лице при отпуштањето од установата по издржување на казната затвор.

Пронајдените предмети на кои не е познат сопственикот и кои се од нерасиплива природа, се чуваат 3 месеци во установата и доколку не се јави нивниот сопственик се продаваат на јавна лицитација.

Средствата од јавната продажба на предметите од став 2 на овој член се користат за подобрување на стандардот на животот на осудените лица кои издржуваат казна затвор во установата.

Одземените предмети кои се од расиплива природа се уништуваат од страна на посебна комисија формирана од Директорот на установата составена од претседател и двајца членови, чиј член задолжително е службеното лице кое го вршело претресот кога се пронајдени недозволените предмети. За уништувањето на одземените предмети се составува посебен записник.

За одземените предмети кои можат да бидат или се предмет на кривично дело, се известува Министерството за внатрешни работи и истите се предаваат на овластено службено лице од ова министерство.

III. МАТИЧНО ОДДЕЛЕНИЕ

Член 7

Во матичното одделение референтот за прием врз основа на утврдените податоци за идентитетот на осуденото лице и податоците за пресудата, отвора личен лист на осуденото лице.

Отисоците земени од осуденото лице при дактилоскопирањето и фотографирањето се дел од личниот лист на осуденото лице .

За извршениот прием на осуденото лице референтот за прием во рок од 24 часа го известува надлежниот суд и Центарот за социјална работа.

Доколку осуденото лице е странски државјанин, за приемот во установата се известува соодветната амбасада или дипломатското претставништво.

IV. ПРИЕМНО ОДДЕЛЕНИЕ

Член 8

Осуденото лице се сместува во приемно одделение и веднаш по приемот се задолжува со постелнина.

На осуденото лице му е дозволено користење на сопствена постелнина и средства за лична хигиена.

Член 9

На осуденото лице по негово барање му се овозможува телефонски разговор со неговото семејство.

При приемот осуденото лице се запознава со Куќниот ред на казнено-поправната установа.

Лекарски преглед на осудено лице при прием

Член 10

При прием на осуденото лице во установата се врши лекарски преглед во рок од 24 часа.

Доколку осуденото лице е примено во установата за време на државен празник или викенд, лекарски преглед се врши првиот нареден работен ден по приемот.

Лекарскиот преглед се врши без присуство на друго службено лице со цел почитување на доверливоста помеѓу осуденото лице и лекарот.

Во случај кога кај осуденото лице ќе се констатираат било какви повреди предизвикани со примена на физичка сила или средства за присилба или други знаци на физичко и психичко насилство, затворскиот лекар составува записник со детален опис на повредите и заклучок за начинот и средствата со кои се нанесени повредите.

За констатираните повреди затворскиот лекар веднаш го известува директорот на установата

Директорот на установата веднаш по писмен пат го известува надлежниот јавен обвинител.

Класификација, распоредување и разместување на осудени лица

Член 11

Класификацијата, распоредувањето и разместувањето на осудените лица се врши врз основа на Правилникот за распоредување, класификација и разместување на осудени лица.

Член 12

Под класификација се подразбира поделба на осудените лица во соодветните одделенија во рамки на една казнено-поправна установа од одреден вид заради примена на мерки од ист вид или сличен вид.

Под распоредување се подразбира групирање на осудените лица во соодветни групи во рамките на одделенијата во установата од одреден вид.

Под разместување се подразбира промена на одредената група, одделение или установа заради успешно реализирање на целите на третманот.

Член 13

На осуденото лице класифицирано во затворено одделение му се определува група В1, В2 или В3.

На осуденото лице класифицирано во полуотворено одделение му се определува група Б1 или Б2.

На осуденото лице класифицирано во отворено одделение му се определува група А.

Член 14

Раководителот на секторот за ресоцијализација може да предложи на стручниот тим од приемно одделение дополнителна класификација на осудено лице доколку настанале промени во критериумите за класификација од Правилникот за распоредување, класификација и разместување на осудени лица.

Под дополнителна класификација на осудени лица се подразбира промена на претходно утврдената класификација и програма за третман.

Стручниот тим од приемното одделение доколку утврди дека настанале значителни промени од став 1 на овој член, доставува образложен предлог на директорот на установата.

Директорот на установата донесува решение за дополнителна класификација на осуденото лице.

V. СТАТУС НА ОСУДЕНИТЕ ЛИЦА

Сместување на осудените лица во установата

Член 15

На секое осудено лице поединечно му се обезбедува легло и место за чување на личен прибор.

Член 16

На осудените лица им се дозволува да носат сопствена облека и обувки кои мора да бидат пристојни и уредни.

На осудените лица кои немаат своја облека им се обезбедува соодветна облека на климатските услови и годишното време.

Распоред на дневните активности во установата

Член 17

Осудените лица се должни да постапуваат по следниот дневен распоред:

- будење;
- миење, мesteње на кревети и утринска хигиена;
- постројување за доручек и утринска прозивка;
- доручек;
- утринско редарство;
- подготовка за упатување на работа;
- работно време;
- одмор во текот на работата и маренда;
- постројување за ручек и пладневна прозивка;
- ручек;
- одмор, слободни активности и престој на чист воздух;
- попладневна прозивка;
- слободни активности во просториите на установата;
- вечерна прозивка;
- подготовка за ноќен одмор и вечерно редарство и
- ноќен одмор.

Во саботите осудените лица задолжително ја проветруваат постелнината и вршат генерално чистење, перење и слично.

Директорот на установата го утврдува временскиот период на извршување на активностите од дневниот распоред за осудените лица.

Член 18

Осуденото лице кое е работно ангажирано ги извршува работните задачи според распоредот за работно ангажирање на осудени лица и наложите дадени од службените лица.

Учениците што ја посетуваат наставата во училиштето на установата се должни да постапуваат согласно програмата за работа на училиштето.

Осудените лица кои го користат одморот во установата се должни да се придржуваат на распоредот што важи за неделите и државните празници.

Болните осудени лица се должни да се придржуваат на распоредот и упатствата на лекарот на установата.

Облека и постелнина на осудените лица

Член 19

На осудените лица им се обезбедува постелнина соодветна на климатските услови.

Секое осудено лице се задолжува со еден комплет постелнина и тоа:

- два чаршави (чаршав и надчаршав);
- перница;
- навлака за перница;
- две ќебиња.

Во случај на неповолни временски услови (ниски температури) може да се одобри поголем број на ќебиња.

Постелнината треба да се менува на секои 14 дена.

Ќебињата треба да се перат еднаш годишно, а секоја сабота се врши нивно тресење и проветрување.

Одржувањето на постелнината и нејзиното перење се врши организирано во пералната на установата.

Одржување на хигиена во установата

Член 20

Осудените лица се должни да ја одржуваат хигиената во установата и тоа:

- наутро да го местат својот кревет;
- да ја одржуваат хигиената во спалните;
- да ги проветруваат просториите;
- да го чистат подот и корпите за отпадоци и
- да ја одржуваат хигиената во кругот на установата.

Одржувањето на хигиената во установата не се смета за работно ангажирање на осудените лица и за тоа не се плаќа паричен надоместок.

Лична хигиена на осудените лица

Член 21

Осуденото лице е должно да ја одржува личната хигиена, да се капе, бричи и да ја потстрижува косата.

Доколку осуденото лице има долга коса, брада или мустаќи должно е уредно да ги одржува.

Носењето на долга коса, брада или мустаќи може да се ограничи од безбедносни или хигиенски причини.

Член 22

Капењето на осудените лица се врши организирано во заедничко купатило.

Осудените лица се капат најмалку еднаш на секои седум дена, а по потреба може да се одобри и почесто капење во зависност од видот на работата која ја извршуваат при нивното работно ангажирање.

Член 23

Средствата за лична хигиена осудените лица ги обезбедуваат лично, а за оние осудени лица кои немаат таква можност, истите им се обезбедуваат на сметка на установата.

Исхрана на осудените лица

Член 24

Храната се дава во три оброци дневно во термини определени со дневниот распоред.

Осудените лица кои работат на тешки работи добиваат четири оброци дневно.

Послужените оброци мораат да ги задоволуваат хигиенските стандарди и да бидат во согласност со возраста, здравствената состојба и природата на работата која ја извршува осуденото лице.

На осудените лица им се обезбедува храна во согласност на нивните верски убедувања, доколку постојат услови во установата.

Менито на исхраната на осудените лица се утврдува на секои 15 дена.

Член 25

Не е дозволено носење на храна од страна на осудените лица од трпезаријата во просториите за престој или други простории, доколку во установата се обезбедени соодветни услови.

Работа на осудените лица

Член 26

Директорот на установата по претходно доставен предлог од секторот за ресоцијализација, со решение одлучува за работното ангажирање на осуденото лице, распоредувањето на работно место, видот на работните задачи кои треба да ги извршува осуденото лице, почетокот и завршувањето на работното време.

Осуденото лице може да биде работно ангажирано надвор од установата, односно да биде работно ангажирано кај работодавач или да обавува сопствена дејност, доколку се исполнети условите од Законот за извршување на санкциите и Упатството за условите, начинот и постапката за работно ангажирање на осудено лице надвор од установата.

Член 27

Работно ангажираните осудени лица во установата можат да вршат работи во областа на земјоделство, сточарство, работи во работилници од различен вид, одржување на зелените површини, одржување на хигиената во службените простории, перална, кујна, магацините, парното греење и слично.

Член 28

Во затворените одделенија на установите во зависност од потребите и можностите во установата осудените лица можат да бидат работно ангажирани во просториите во кои се сместени.

Член 29

На осудените лица кои се работно ангажирани во зависност од работата која ја извршуваат им се обезбедува работна облека и потребни средства за заштита при работа.

Сите осудени лица кои се работно ангажирани се задолжени со работната облека, алатот и другите средства за работа за што се води посебна евиденција.

Член 30

Осудените лица се должни одговорно и совесно да ги извршуваат работните задачи кои им се дадени.

Во извршувањето на работните задачи осудените лица се должни да постапуваат по упатствата и дадениот налог на службените лица.

Осудените лица кои се работно ангажирани се должни грижливо да ги чуваат и одржуваат средствата, опремата и алатите со кои работат.

За секое намерно или оштетување со крајно невнимание на средствата за работа, штетата се надоместува од страна на осуденото лице согласно правилата за надоместување на материјална штета од Законот за облигациони односи.

Член 31

Работно ангажираните осудени лица за извршената работа имаат право на исплата на надоместок за работа.

Од надоместокот за работа осуденото лице може 70% да користи за задоволување на личните потреби, а остатокот од 30% се чува во установата како депонирани средства и му се предава на осуденото лице при неговото отпуштање од издржувањето на казната затвор.

По барање на осуденото лице во текот на издржувањето на казната затвор може да се одобри дел од заштедата да се даде на неговото семејство.

Член 32

Осуденото лице кое за време на издржување на казната затвор било работно ангажирано и работело непрекинато повеќе од 6 месеци во текот на една пенолошка година имаат право на годишен одмор согласно Законот за работни односи кој го користат во посебни простории на установата за таа намена.

Осуденото лице може да го користи годишниот одмор како погодност надвор од установата доколку ги исполнува условите пропишани во Правилникот за начинот на користење на погодностите и овој Куќен ред.

Одмор на осудените лица

Член 33

Осуденото лице има право на осум часовен непрекинат одмор во текот на денот и на еден ден одмор во текот на неделата.

Член 34

На осуденото лице кое казната затвор ја издржува во затвореното одделение во установата му се обезбедува дневна прошетка, најмалку два часа дневно, надвор од затворените простории под надзор на службени лица од секторот за обезбедување.

Слободно време на осудените лица

Член 35

Осудените лица можат да ги реализираат слободните активности преку разни секции и тоа: музичка, драмска, хорска, рецитаторска и други, читање на книги, дневен печат и други списанија, радио и ТВ емисии, организирање на спортски активности, мал фудбал, ракомет, кошарка, одбојка, пинг-понг, шах и слично.

На осуденото лице му е дозволено и може да чита книги, дневни и месечни списанија како и да има достапност до аудио визуелните средства за јавно информирање.

Доколку во установата постои библиотека, на осудените лица им се достапни сите книги со кои располага библиотеката за што се води посебна евиденција.

Верски права на осудените лица

Член 36

На осуденото лице му е дозволено да ги задоволува своите верски чувства и потреби согласно условите и можностите на установата.

Осуденото лице не смее да се принудува да исповеда вера или верски убедувања, да присуствува на молитви или верски собири, да учествува на верски обреди или да прима посети од претставници на некоја вера или верско убедување.

Право на образование и стручно оспособување на осудените лица

Член 37

Образованието на осудените лица може да се организира во самата установа или во место каде што се наоѓа установата.

Наставата се организира во посебни простории за таа намена во установата.

По успешно завршената година на редовните слушатели им се издаваат свидетелства кои се верификуваат од страна на образовната установа која изведува настава.

Член 38

На осуденото лице може да му се одобри вонредно школување на негов трошок во сите видови на образовни установи вон установата, доколку ги исполнува следните услови:

- има примерно поведение и добри резултати во воспитувањето и во работата;
- поседува соодветна потврда од училиштето или факултетот и
- има сериозен пристап и желба за завршување на започнатото образование.

На осуденото лице согласно став 1 од овој член му се овозможува полагање на испитите со или без придружба на службено лице од установата за што одлучува директорот на установата.

Член 39

Согласно општите прописи за стручно оспособување, во установата може да се организираат и посебни форми на стручно оспособување на осудените лица за стекнување на определени квалификации.

Во установата може да се организираат курсеви, семинари и други видови на стручно оспособување.

По успешно завршување на овој вид настава осудените лица добиваат соодветни дипломи, уверенија или свидетелства од соодветната установа која го организира ваквиот вид на стручно оспособување.

Право на информирање на осудените лица

Член 40

На осудените лица им се достапни законите, подзаконските акти кои се однесуваат на начинот на издржување на казната затвор, правата и обврските на осудените лица за време на издржување на казната затвор, Куќниот ред на установата и Прирачникот за осудени лица.

VI . ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА НА ОСУДЕНИТЕ ЛИЦА

Право на здравствена заштита на осуденото лице

Член 41

Осудените лица имаат право на здравствена заштита и им се обезбедува потребната медицинска помош и болничко лекување според општите услови.

Член 42

На осудените лица им се обезбедува пристап до лекар во установата доколку имаат потреба за медицинска грижа и помош.

По правило осудените лица се пријавуваат за лекарски преглед со писмено барање до лекарот во установата.

Осуденото лице се пријавува за лекарски преглед со писмено барање до лекарот на установата кое што го доставува во посебно сандаче за оваа намена.

Сандачињата за пријавување за лекарски преглед се наоѓаат во затвореното, полуотвореното и отвореното одделение на установата.

Секое осудено лице кое доставило барање за лекарски преглед има право да биде прегледано од страна на лекарот во установата, а редоследот за вршење на лекарски преглед го врши лекарот врз основа на проценка на итноста на барањето.

Во итни случаи, осуденото лице може да се пријави за лекарски преглед со усно барање до службено лице од секторот за обезбедување и веднаш се упатува на преглед.

Осудените лица се должни да постапуваат според упатството на лекарот при спроведувањето на терапијата.

Без одобрение од лекарот на установата осудените лица не смеат да чуваат лекови.

Член 43

На осудените лица по проценка на лекарот во установата им се овозможува психијатриска помош, стоматолошки и гинеколошки услуги во или надвор од установата.

Член 44

По проценка на лекарот во установата, осуденото лице се упатува на специјалистички преглед надвор од установата.

Осуденото лице може да бара специјалистички преглед на свој трошок доколку таков преглед не му бил определен од страна на лекарот во установата.

За барањето на осуденото лице одлучува директорот на установата по прибавено мислење од лекарот на установата.

Член 45

На осудените бремени жени и породилки им се обезбедува медицинска нега и помош од страна на медицинскиот персонал во установата.

Член 46

Во текот на издржувањето на казната затвор лекарот е должен да дава препораки и совети на осудените лица за подобрување и одржување на личната хигиена, подобрување на општото здравје и начинот на исхрана, како и да ги информира осудените лица за спречување и ширење на инфекции и болести во установата.

VII. ОДРЖУВАЊЕ НА РЕДОТ И ДИСЦИПЛИНАТА

Член 47

Осудените лица се должни да се придржуваат на редот и дисциплината во установата, да се придржуваат на одредбите од овој Куќен ред и на наредбите на службените лица, како и да ги извршуваат активностите предвидени во програмата за третман .

Дисциплинска одговорност

Член 48

Секое непочитување на одредбите од овој Куќен ред претставува дисциплинска повреда и носи соодветна дисциплинска одговорност.

Дисциплинските повреди можат да бидат потешки и полесни повреди.

Член 49

Потешки дисциплински повреди се :

- неисполнување на наредба на службено лице со што би се предизвикале поголеми нарушувања во работењето на установата;
- физички напад на службено лице или осудено лице;
- внесување или изработка на предмети што можат да се користат за напад, бегство или за вршење на кривично дело;
- бегство од издржување на казната затвор;
- злоупотреба на дадените погодности;
- внесување или изработка на алкохолни пијалоци и наркотични средства, нивно уживање или растурање;
- намерна повреда на прописите за заштита при работа, заштита од пожар, заштита од експлозија или други природни несреќи;
- предизвикување на поголема материјална штета предизвикана намерна или од крајно невнимание;
- занимавање со препродавање;
- позајмување на пари и меѓусебно задолжување за лихварска камата;
- присилување, вршење на психички и физички облик на притисок на други осудени лица и поттикнување кон тоа и
- повторување на полесни повреди.

Полесни дисциплински повреди се:

- поседување и користење на мобилни телефони;
- недозволно комуницирање со надворешниот свет;
- неодржување на личната хигиена и хигиената во установата;
- играње на комар и сите игри што се сметаат за комар;
- оддалечување од крилото или одделението без одобрение на службено лице;
- тетовирање;
- поседување, држење и изработување на недозволени предмети, освен оние предмети утврдени како дозволени со Куќниот ред;
- напуштање на работното место без одобрение на службено лице;

- изнесување алат и други предмети од работното место;
- секое меѓусебно плаќање и давање на надоместок во било каков вид за работа кое секое осудено лице е должно да ја изврши;
- користење на телефони без одобрение на службено лице;
- прикривање и други облици на пасивно поддржување на други прекршители на Кукниот ред;
- меѓусебни измами и пренесување на лажни информации до службените лица;
- непристојно облекување;
- користење на електрични апарати и грејни тела, без одобрение од службено лице;
- движење по спалните, ходниците и во други простории во периодот определен за ноќен одмор;
- подготвување на храна од страна на осудените лица во просториите во кои работат;
- поседување или користење на лекови од страна на осудените лица без одобрение на лекар;
- недозволено користење на туѓи предмети и
- нарушување на мирот (гласно викање, прегласно слушање на радио или ТВ, тропање, фрлање предмети и слично).

Член 50

За повреда на редот и дисциплината спрема осудените лица може да се применат следните дисциплински казни:

1. Опомена;
2. Јавна опомена;
3. Одземање на дел од надоместокот за работа во висина до 20%;
4. Ограничување на доделување на погодности до 3 месеци ако осудениот ги злоупотреби дадените погодности и
5. Упатување во самица од 3 до 15 дена со или без право на работа.

Член 51

Дисциплинските казни ограничување на доделување на погодности до три месеца ако осудениот ги злоупотребил дадените погодности и упатување во самица од три до 15 дена со или без право на работа, можат да се изречат само за потешки повреди на дисциплината.

Извршувањето на дисциплинските казни, ограничување на доделување погодности и упатување во самица може условно да се одложи до шест месеца

ако основано се очекува дека и без извршување на изречената казна ќе се постигне целта на дисциплинското казнување.

Дисциплинската казна самица во траење до 30 дена може да му се изрече на осудено лице за сторена потешка дисциплинска повреда која претставува кривично дело за кое е пропишана парична казна или казна затвор до една година.

Извршувањето на изречената дисциплинска казна не може да се одлага ако осуденото лице е казнето за повреда која е предвидена како кривично дело за кое законот пропишува казна затвор до една година.

Член 52

При извршувањето на дисциплинската казна упатување во самица на осуденото лице му се обезбедуваат потребните хигиенски и здравствени услуги и му се овозможува читање на книги и весници.

Осуденото лице на кое му е изречена дисциплинска казна упатување во самица му се обезбедува престојување на свеж воздух надвор од затворените простории еден час дневно.

Осуденото лице за време на издржување на дисциплинската казна самица секојдневно го посетува лекар, а директорот на установата еднаш неделно.

Постапка за утврдување на дисциплинска одговорност и изрекување на дисциплинска казна

Член 53

Директорот на установата со решение формира Комисија за дисциплински казни на осудени лица (во понатамошниот текст: дисциплинска комисија), составена од претседател и двајца членови, кои имаат свои заменици од соодветните сектори.

Членови на дисциплинската комисија се службени лица од секторот за обезбедување и од секторот за ресоцијализација.

Претседател на дисциплинската комисија е раководителот на секторот за обезбедување.

Член 54

Секое службено лице кога ќе утврди непочитување на одредбите од овој Куќен ред зема писмена изјава од осуденото лице кое ги прекршило одредбите и поднесува предлог за поведување на дисциплинска постапка.

Предлогот за поведување на дисциплинска постапка против осуденото лице се доставува до дисциплинската комисија и се заведува во книга за дисциплински казни на осудени лица.

По предлогот за поведување на дисциплинска постапка се произнесува:

- службено лице од секторот за ресоцијализација кое е задолжено за третманот на осуденото лице кое ја сторило повредата;
- припадниците на секторот за обезбедување кои имаат информација во врска со сторената дисциплинска повреда и
- други службени лица по потреба.

Член 55

Во текот на постапката на осуденото лице задолжително му се овозможува да биде сослушано, неговата изјава се евидентира на записник, а потоа неговата изјава се проверува.

На осуденото лице му се дава на увид записникот кој го потпишуваат осуденото лице, претседателот и членовите на дисциплинската комисија.

Доколку осуденото лице одбие да го потпише записникот тоа се забележува на самиот записник.

По проценка на дисциплинската комисија и по барање на осуденото лице како сведоци може да бидат сослушани други осудени лица, за што одлучува претседателот на дисциплинската комисија.

Пред изрекување на дисциплинската казна упатување во самица се прибавува мислење од лекарот на установата за здравствената состојба на осуденото лице.

За водењето и текот на целокупната дисциплинска постапка се составува посебен записник кој го потпишува претседателот, членовите на дисциплинската комисија и осуденото лице.

Врз основа на утврдената фактичка состојба, дисциплинската комисија предлага соодветна дисциплинска казна за осуденото лице до директорот на установата.

Директорот на установата во рок од 24 часа од поднесениот предлог со решение одлучува за изрекување на дисциплинската казна за осуденото лице.

На осуденото лице му се доставува решението за изречената дисциплинска казна од став 8 на овој член, кое лично го потпишува наведувајќи го датумот на приемот на решението.

Осуденото лице има право на жалба во рок од 3 дена од денот на добивањето на решението до директорот на Управата за извршување на санкциите.

Жалбата на осуденото лице не го задржува извршувањето на решението.

Постапката за решавање по жалба е итна.

Член 56

Дисциплинската казна упатување во самица нема да се изврши или ќе се прекине ако со извршувањето се загрозува здравјето на осуденото лице.

Изречената дисциплинска казна може да се замени со друга поблага казна.

Член 57

Директорот на установата може да го запре извршувањето на дисциплинската казна ако утврди дека со дотогашното извршување на казната е постигната целта на дисциплинското казнување.

Член 58

Изречените дисциплински казни се внесуваат во стручното досие на осудените лица и во посебна книга за евидентирање на дисциплинските казни на осудени лица.

Материјална одговорност

Член 59

Осудените лица се одговорни за штетата која ја предизвикале намерно или со крајно невнимание.

Службеното лице кое констатирало направена штета поднесува пријава во која ги внесува податоците на осуденото лице, времето, местото и начинот како е направена штетата.

Директорот на установата со решение за секој поединечен случај формира посебна Комисија за утврдување на материјалната одговорност на осуденото лице.

Одговорноста на осуденото лице за направената штета и нејзината висина ја утврдува Комисијата од став 3 на овој член.

Член 60

По утврдувањето на одговорноста и висината на штетата, директорот на установата донесува решение со кое одлучува за надоместок на штетата.

На осуденото лице му се доставува решението од став 1 на овој член, кое лично го потпишува наведувајќи го датумот на приемот на решението.

Ако осуденото лице одбие да ја надомести штетата, установата може своето побарување да го оствари со тужба пред надлежен суд.

Член 61

Против решението од став 1 на членот 60 од овој Куќен ред, осуденото лице има право на жалба во рок од 3 дена до директорот на Управата за извршување на санкциите.

Жалбата не го задржува извршувањето на решението.

VIII. КОНТАКТИРАЊЕ НА ОСУДЕНИТЕ ЛИЦА СО НАДВОРЕШНИОТ СВЕТ

Допишување

Член 62

Осудените лица имаат право да се допишуваат.

Директорот на установата може да го ограничи допишувањето на осуденото лице, ако тоа е потребно за заштита на личноста на осуденото лице или заради безбедност на установата.

Телефонирање

Член 63

На осуденото лице може да му се дозволи телефонски разговор во време определено од директорот на установата.

Телефонскиот разговор во затвореното одделение на казнено-поправните установи и во полуотвореното одделение на установите од затворен вид се врши во присуство на службено лице.

Телефонските разговори во установата се реализираат преку телефонска говорница, а трошоците паѓаат на товар на осуденото лице.

Право на посета

Член 64

Осуденото лице има право на две посети во текот на месецот од членовите на неговото потесно семејство, а по одобрение на директорот на установата, можат да го посетуваат и други лица.

Посетата ќе се реализира со или без присуство на службено лице во зависност од видот на установата во која ја издржува казната затвор и одделението во кое е класификувано осуденото лице.

Осуденото лице за време на престојот во приемното одделение до 15 дена има право на една посета, а за време на престој во приемно одделение до 30 дена има право на две посети, при што посетите се реализираат во присуство на службено лице.

Член 65

Посетите се остваруваат во времетраење до 60 минути во посебна просторија во установата.

Член 66

По барање на осуденото лице може да го посети бранител или полномошник што го застапува во неговите правни или други работи.

Бранителот или полномошникот на осуденото лице може да ја реализира посетата во периодот од 08:30 – 16:30 часот.

Посетата на бранителот се врши без присуство на службено лице.

Член 67

При посетата службено лице од секторот за обезбедување го претресува посетителот, со цел да се спречи внесување на недозволени предмети во установата.

Право на посета во установи од затворен вид

Член 68

Осудените лица класифицирани во отвореното одделение имаат право на две посети во месецот без присуство на службено лице.

Осудените лица класифицирани во полуотворено и затворено одделение имаат право на две посети месечно со присуство на службено лице.

Право на посета во установи од полуотворен вид

Член 69

Осудените лица класифицирани во отвореното и полуотворено одделение имаат право на две посети во месецот без присуство на службено лице.

Осудените лица класифицирани во затвореното одделение имаат право на две посети во месецот со присуство на службено лице.

Член 70

Осудените лица кои издржуваат казна малолетнички затвор имаат право на две посети во месецот со надзор на службено лице во времетраење до 60 минути, а по потреба и повеќе пати, за што одлучува директорот на установата.

Право на посета во установи од отворен вид

Член 71

Осудените лица во установи од отворен вид имаат право на две посети во месецот без присуство на службено лице.

Член 72

Директорот на установата со одлука го уредува начинот на организирање и реализирање на посетата.

Член 73

Ако осуденото лице е странски државјанин или има двојно државјанство, по претходна најава и добиено одобрение за посета од директорот на Управата за извршување на санкциите се овозможува посета од страна на конзуларен претставник на државата чиј државјанин е осуденото лице.

Член 74

Осуденото лице има право да одбие фотографирање, снимање како и средба со посетителот.

Член 75

Посетата на осуденото лице може да се прекине и пред истекот на определеното време во случај кога:

- осуденото лице и неговиот посетител се однесуваат така што го нарушуваат редот и мирот во установата;
- понатамошното продолжување на посетата негативно влијае врз осуденото лице.

За прекилот на посетата одлучува службено лице од секторот за обезбедување, за што се известува директорот на установата.

Право на примање на пратки

Член 76

Осудените лица имаат право да примаат пратки.

Пратката може да содржи прехранбени производи што не се подложни на расипување и други работи кои не се забранети со овој Куќен ред, а се набавени во трговската мрежа и се во оригинално пакување.

Пратка може да се прими еднаш месечно.

Тежината на пратката може да изнесува до 10 килограми.

Пратките може да се доставуваат преку пошта или при посета на осуденото лице во деновите кога се врши посета.

Член 77

Пратките се прегледуваат од страна на службено лице од секторот за обезбедување во присуство на осуденото лице или посетителот што ја донел пратката.

Член 78

Осудените лица може да примат парична пратка.

Парите се чуваат во благајната на установата, а осуденото лице може месечно да троши до 5.000,00 денари за лични потреби во осуденичката

кантина–продавница. Во овој износ се сметаат и парите кои осудените лица ги примаат како надоместок за работа.

Склучување на брак на осудените лица

Член 79

Осудените лица за време на издржување на казната имаат право да склучат брак.

Ако не постојат услови бракот да се склучи пред надлежниот орган на слобода, склучувањето на брак се организира во посебна просторија на установата.

IX. ПОГОДНОСТИ НА ОСУДЕНИТЕ ЛИЦА

Видови на погодности

Член 80

За добро поведение и залагање во работата, за поттикнување на добро однесување и за развивање на чувство на одговорност, интерес и соработка во третманот што се спроведува во установата, на осудените лица можат да им се дадат два вида на погодности и тоа:

А) Погодности кои се состојат од ублажување на условите во установата

- уредување на животниот простор со лични предмети;
- почесто примање на пратки и примање на пратки со поголема тежина;

Б) Погодности кои се состојат од почести контакти со надворешен свет

- продолжени посети или посети без надзор во просториите на установата;
- телефонирање без надзор;
- престој со брачен или вонбрачен другар во посебна просторија без надзор;
- посети надвор од просториите на установата;
- слободен излез од установата до 7 часа;

- отсуство до 15 дена во текот на година, со тоа што отсуството во текот на месецот на може да биде подолго од три дена;
- целосно или делумно користење на одмор надвор од установата

Услови за користење на погодности

Член 81

Услови кои треба да ги исполни осуденото лице за да може да му се дадат определени погодности се:

- добро поведение, кое опфаќа давање на позитивен пример во средината и примерно однесување;
- залагање во работата, кое опфаќа извршување на дадените задачи и самоиницијативност во нивната реализација;
- поттикнување на добро однесување;
- изградено чувство на одговорност и
- поддржување на интересот и соработката во третманот што се спроведува во установата.

Постапка за одобрување на погодности

Член 82

Директорот на установата со решение формира Комисија за погодности.

Комисијата за погодности е составена од претседател и двајца членови, кои имаат свои заменици од соодветните сектори.

Членови на Комисијата за погодности се службено лице од секторот за ресоцијализација и од секторот за обезбедување од редот на стручни или раководни државни службеници.

Доколку член на Комисијата е службеното лице кое ја води третманската група на осуденото лице и кое го доставило предлогот со соодветно образложение за основаноста за користење на погодностите од страна на тоа осудено лице, во тој случај службеното лице се иззема од постапката и при одлучувањето го заменува неговиот заменик од соодветниот сектор.

Претседател на Комисијата за погодности е раководителот на секторот за ресоцијализација.

Член 83

Службените лица од секторот за ресоцијализација кои ја реализираат програмата за третман на осудени лица изготвуваат предлог со соодветно образложение за основаноста за користење на погодностите.

Службените лица од секторот за ресоцијализација предлогот од став 1 на овој член го доставуваат до Комисијата на погодности.

Комисијата за погодности доставува мислење до директорот на установата за основаноста на предлогот.

По мислењето на Комисијата за погодности одлучува директорот на установата.

А) Погодности кои се состојат од ублажување на условите во Установата

Уредување на животниот простор со лични предмети

Член 84

Уредувањето на животниот простор со лични предмети се состои во овозможување осуденото лице да го уреди животниот простор во установата со: фотографии, слики, собно цвеќе, предмети, сопствено ќебе, ТВ апарат, аудио апарати (радио апарат, МП3) или други работи кои ги изработило осуденото лице во своето слободно време кои се со примерна етичка содржина и со кои не се нарушува функционалноста на животниот простор, кои не им пречат на останатите осудени лица, кои престојуваат во истата просторија и не е во спротивност со одредбите на овој Куќен ред.

Со оваа погодност може да се стекнат осудените лица со престој во групите В1, В2, В3, Б1, Б2 и А, доколку ги исполнува условите од член 81 на овој Куќен ред.

Почесто примање на пратки и примање на пратки со поголема тежина

Член 85

Со погодноста примање на една пратка повеќе од предвидениот број чија тежина не може да биде поголема од 10 кг. може да се стекнат осудените

лица со престој во групите В1, В2, В3, Б1, Б2 и А, доколку ги исполнуваат условите од член 81 од овој Куќен ред.

Со погодноста примање на пратки со поголема тежина, чија тежина не може да биде поголема од 15 кг. може да се стекнат осудени лица со престој во групите В1, В2, В3, Б1, Б2 и А, доколку ги исполнуваат условите од член 81 на овој Куќен ред.

Б) Погодности кои се состојат од почести контакти со надворешниот свет

Продолжени посети или посети без надзор во просториите на установата

Член 86

Со погодност продолжени посети во траење од 90 минути може да се стекнат осудените лица со престој во групите В1, В2, В3, Б1, Б2 и А, доколку ги исполнуваат условите од член 81 на овој Куќен ред.

Со погодноста посета без надзор во траење од 60 минути може да се стекнат осудените лица со престој во групите В3, Б1 и Б2.

Телефонирање без надзор

Член 87

Со оваа погодност може да се стекнат осудените лица со престој во групите В3, Б1 и Б2, доколку ги исполнуваат условите од член 81 на овој Куќен ред.

Престој со брачен или вонбрачен другар во посебна просторија без надзор

Член 88

Осуденото лице може да престојува со брачен или вонбрачен другар во посебна просторија во установата без надзор по два месеци од извршената класификација и тоа во траење од 90 минути во текот на еден месец.

Директорот на установата со одлука ги уредува деновите за реализација на оваа погодност.

Со погодноста престој со брачен другар осуденото лице може да се стекне доколку достави извод од матична книга на венчаните.

Осуденото лице може да престојува со вонбрачниот другар во посебна просторија доколку го пријави својот вонбрачен другар со изјава која своерачно ја потпишува во текот на престојот во приемното одделение, а вонбрачниот другар треба да обезбеди изјава заверена на нотар и да ја достави до установата.

Со оваа погодност може да се стекнат осудените лица со престој во групите В1, В2, В3 и Б1, доколку ги исполнуваат условите од член 81 на овој Куќен ред.

Посети надвор од просториите на установата

Член 89

На осуденото лице може да му се одобри користење на посета надвор од просториите на установата со посетител во траење од четири часа во текот на еден месец во општината каде што се наоѓа седиштето на установата.

Посетител може да биде лице од потесното семејство на осуденото лице или лице кое претходно е пријавено во картонот за посети.

Со оваа погодност може да се стекнат осудените лица со престој во групите В3, Б2 и А, доколку ги исполнуваат условите од член 81 на овој Куќен ред и издржале најмалку:

- 1/3 од изречената казна затвор за осудени лица со престој во група В3;
- 1/6 од изречената казна затвор за осудени лица со престој во група Б2;
- 30 дена по извршена класификација за осудени лица со престој во групата А.

Слободен излез од установата до 7 часа

Член 90

Со погодноста слободен излез од установата до 7 часа може да се стекнат осудените лица со престој во групите В3, Б2 и А, доколку ги исполнуваат условите од член 81 на овој Куќен ред и издржале најмалку:

- 1/3 од изречената казна затвор за осудени лица со престој во група В3,
- 1/6 од изречената казна затвор за осудени лица со престој во група Б2;
- 30 дена по извршена класификација за осудени лица со престој во групата А.

Осудените лица кои ги исполнуваат условите од став 1 на овој член можат да ја користат оваа погодност по изминати:

- 60 дена од претходното користење на овој вид на погодност за осудени лица со престој во група В3;
- 45 дена од претходното користење на овој вид на погодност за осудени лица со престој во група Б2;
- 30 дена од претходното користење на овој вид на погодност за осудени лица со престој во група А.

Отсуство до 15 дена во текот на годината, со тоа што отсуството во текот на месецот не може да биде подолго од 3 дена

Член 91

Со оваа погодност може да се стекнат осудените лица со престој во групите В3, Б2 и А, доколку ги исполнуваат условите од член 81 на овој Куќен ред и издржале најмалку:

- 1/3 од изречената казна затвор, осудените лица со престој во група В3;
- 1/6 од изречената казна затвор, осудените лица со престој во група Б2;
- 30 дена по извршена класификација, осудените лица со престој во група А.

Осудените лица кои ги исполнуваат условите од ст 1 на овој член можат да ја користат оваа погодност по изминати:

- 60 дена од претходното користење на овој вид на погодност за осудени лица со престој во група В3;
- 45 дена од претходното користење на овој вид на погодност за осудени лица со престој во група Б2;
- 30 дена од претходното користење на овој вид на погодност за осудени лица со престој во група А.

Целосно или делумно користење на одморот надвор од установата

Член 92

Со погодноста целосно или делумно користење на одморот надвор од установата може да се стекне осудено лице со престој во групите Б2 и А, доколку е непрекинато работното ангажирано повеќе од 6 месеци во текот на

една пенолошка година и доколку ги исполнува условите од член 81 на овој Куќен ред.

Бројот на денови што може да ги користи осуденото лице од првиот дел од одморот не може да биде помал од 12 дена.

Член 93

Погодностите кои осуденото лице може да ги користи во и надвор од установата се сметаат во рамките на една пенолошка година.

Пенолошка година е времето од денот на почетокот на издржување на казната затвор до истиот ден наредната година.

Член 94

За осудено лице кое пред издржување на казната затвор, издржало мерка притвор, времето потребно за стекнување на погодност или прогресирање во одделение од полиберален вид во установата или во установа од полиберален вид се смета од денот на почетокот на издржување на казната затвор, без да се зема во вид времето поминато во притвор.

Х. ОТПУШТАЊЕ НА ОСУДЕНИТЕ ЛИЦА ОД УСТАНОВАТА

Основи за отпуштање на осудените лица

Член 95

Осудените лица се отпуштаат од издржување на казната затвор по издржаната казна, по простување на остатокот на казната со акт на надлежен орган, одлука за условен отпуст или по одлука на директорот на установата за предвремено отпуштање по издржаната казна.

Подготвување за отпуштање од установата

Член 96

Подготовката за отпуштање на осуденото лице се интензивира последните три месеци пред истекот на казната затвор според посебна индивидуална програма.

На осуденото лице може да му се дозволи по потреба во времето определено во став 1 на овој член, да излегува од установата заради барање на работа и заради сместување.

Два дена пред отпуштањето осуденото лице се ослободува од работа.

Член 97

Пред отпуштањето осуденото лице го прегледува лекарот на установата и писмено ја констатира неговата здравствена состојба.

Член 98

Последниот ден пред отпуштањето од установата, осуденото лице е должно да се раздолжи со опремата со која бил задолжен, а доколку тоа не го направи или постои оштетување на опремата штетата ќе се надомести од заштедата што ја има осуденото лице.

На денот на отпуштањето на осуденото лице му се предаваат:

- неговата лична карта;
- отпускниот лист;
- неговите лични предмети и
- заштедените пари од работата во установата.

По отпуштањето осуденото лице е должно во рок од 8 дена да се пријави во секторот/одделението за внатрешни работи во местото на живеалиштето, односно престојувалиштето на осуденото лице.

Во случај кога на осуденото лице му е потребна помош, установата во временскиот период определен во став 1 на член 96 на овој Куќен ред, го известува Центарот за социјални работи според местото на живеалиштето, односно престојувалиштето на осуденото лице за денот кога треба да биде отпуштено наведувајќи го и видот на помошта, што му е потребна заради негово успешно вклучување во живот на слобода.

По отпуштањето од установата, осуденото лице може да се обрати до судијата за извршување заради давање помош и поддршка.

XI. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 99

Со одредбите на овој Куќен ред осудените лица се запознаваат при приемот во казнено-поправната установа и истиот ќе биде истакнат на видно место во установата.

Член 100

Со влегувањето во сила на овој Куќен ред престанува да важи досегашниот Правилник за Куќен ред за осудените лица кои издржуваат казна затвор во _____ заведен под број _____ од _____ година.

Број _____
____. 01. 2012 година

**Директор на
Казнено-поправна установа**

_____
_____

Согласен со овој Куќен ред:

**Директор на Управата
за извршување на санкциите**
Лидија Гаврилошка

_____